

L Ö G

um breyting á lögum nr. 60 7. júní 1957, um Háskóla Íslands.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

2. grein laganna orðist svo:

Stjórn Háskólans er falin háskólaráði, rektor og háskólaritara.

Háskólaráð hefur, svo sem lög mæla og nánar segir í reglugerðum, úrskurðarvald í málefnum Háskólans og háskólastofnana og vinnur að þróun og eflingu þeirra.

Rektor er yfirmaður stjórnýslu Háskólans og er æðsti fulltrúi hans gagnvart mönnum og stofnunum innan Háskólans og utan. Hann hefur almennt eftirlit með starfsemi Háskólans og vinnur sérstaklega að mörkun á heildarstefnu í málefnum stofnunarinnar og að málum, er varða vísinda- og kennslustörf innan hennar.

Háskólaritari hefur eftirlit með daglegri starfsemi Háskólans. Hann hefur í umboði rektors heimild til að skuldbinda Háskólann og háskólastofnanir fjárhagslega. Hann hlutast til um framkvæmd á samþykktum háskólaráðs og háskóladeilda og þeim ákvörðunum stjórnvalda, sem varða Háskólann.

Rektor eða háskólaritari leysa úr þeim málum, sem þurfa ekki að koma fyrir háskólaráð, háskóladeildir eða stjórnvöld af laganauðsyn eða samkvæmt venju.

Áður en lögum, er snerta Háskólann eða háskólastofnanir, verður breytt eða við þau aukið, skal leita umsagnar háskólaráðs um breytingar eða viðauka, svo og um nýmæli. Nú varðar málefni sérstaklega tiltekna deild, og skal háskólaráð þá leita álits deildarinnar, áður en það lætur uppi umsögn sína.

Háskólinn á stjórnarfarslega undir menntamálaráðherra.

2. gr.

3. gr. 1. málsg. laganna orðist svo:

Rektor er kjörinn til þriggja ára í senn, og eru prófessorar einir kjörgengir. Atkvæðisrétt eiga prófessorar og aðrir þeir, sem fastráðnir eru til fulls kennslustarfs. Þá eiga atkvæðisrétt fulltrúar stúdenta í háskólaráði og einn fulltrúi stúdenta á fundum háskóladeilda eftir ákvörðun aðalfunda í viðkomandi deildarfélagi stúdenta, svo og formaður Stúdentaráðs Háskóla Íslands.

3. gr.

4. gr. orðist svo:

Í háskólaráði eiga sæti rektor, forsetar háskóladeildanna, tveir fulltrúar stúdenta, tilnefndir af stúdentaráði, og einn fulltrúi, sem tilnefndur er á almennum félagsfundi í félagi háskólakennara úr hópi þeirra félagsmanna, sem ekki eru kjör-

gengir til starfa deildarforseta. Háskólaritari á einnig sæti á fundum ráðsins og hefur þar málfrelsi og tillögurétt, en ekki atkvæðisrétt. Rektor er forseti ráðsins, en varaforseta og ritara kýs ráðið úr hópi deildarforseta til eins árs í senn.

Nú má deildarforseti ekki sækja fund vegna forfalla eða af öðrum ástæðum og tekur þá sá kennari, sem kosinn hefur verið deildarforseti til vara, sbr. 13. gr., sæti hans í ráðinu. Ef þess manns nýtur ekki, kveður rektor til fundarsetu þann prófessor úr deild þeirri, sem í hlut á, er lengst hefur gegnt kennaraembætti í deildinni. Sömu reglur gilda, er deildarforseti gegnir rektorstörfum í viðlögum, sbr. 3. gr.

Nú mega fulltrúar stúdenta eða fulltrúi, er Félag háskólakennara tilnefnir, ekki sækja fund háskólaráðs, og taka varamenn þeirra, sem nefndir eru með sama hætti og aðalmenn, þá sæti þess, sem forfallaður er.

4. gr.

5. gr. 2. málsg. orðist svo:

Háskólaráð er ekki ályktunarfært, nema tveir þriðju hlutar atkvæðisbærra háskólaráðsmanna sæki fund hið fæsta. Afl atkvæða ræður úrslitum mála. Ef atkvæði eru jöfn, sker atkvæði rektors úr eða þess, er gegnir forsetastörfum.

5. gr.

7. gr. 1. málsg. orðist svo:

Forseti Íslands skipar háskólaritara, að fengnum tillögum háskólaráðs. Menntamálaráðherra skipar annað starfslið, eftir því sem fé er veitt til og að fengnum tillögum háskólaráðs, en starfslið við stjórnun deilda ræður háskólaritari, eftir því sem fjárveitingar leyfa.

6. gr.

8. gr. orðist svo:

Heimilt er að kveða nánar á í reglugerð um starfssvið og starfshætti háskólaráðs, rektors og háskólaritara. Háskólaráð setur öðru starfsliði skrifstofu erindisbréf.

7. gr.

9. gr. orðist svo:

Í Háskóla Íslands eru þessar deildir: guðfræðideild, læknadeild, lagadeild, heimspékideild, verkfræði- og raunvísindadeild og viðskiptadeild. Þegar þrír prófessorar verða skipaðir í tannlæknisfræðum, getur menntamálaráðherra að fengnum tillögum háskólaráðs og læknadeildar mælt svo fyrir, að sérstök tannlæknadeild verði stofnuð.

Við Háskólann starfa rannsóknarstofnanir samkvæmt ákvörðun háskóladeilda og háskólaráðs og með samþykki menntamálaráðherra, og skulu þær að jafnaði svið stofnunar, stjórn hennar og tengsl við háskóladeild og háskólaráð. Þeyra undir háskóladeild. Í reglugerð eða samþykktum má m. a. kveða á um starfs-

8. gr.

10. gr. orðist svo:

Kennarar Háskólans eru prófessorar, dósentar, lektorar, aðjúntar, stundakennarar og erlendir sendikennarar.

Dósentar og lektorar skulu vera þeir einir, sem hafa kennslu og rannsóknir við Háskólann að aðalstarfi.

Aðjúntar eru ráðnir til tveggja ára hið skemmsta, og taka þeir mánaðar- eða árslaun. Stundakennarar svo og styrkþegar eru ráðnir til skemmri tíma og taka stundakennslulaun eða mánaðar- eða árslaun. Í hvert skipti, er nýr kennari ræðst að Háskólanum, skal afmarka stöðu hans með starfsheiti.

Í reglugerð er heimilt að mæla fyrir um starfsheiti fastráðinna starfsmanna á rannsóknarstofnunum og öðrum háskólastofnunum.

Dósentar og lektorar, sem nú starfa við Háskólann, halda starfsheitum sínum.

9. gr.

11. gr. orðist svo:

Forseti Íslands skipar prófessora, en menntamálaráðherra dósentar og lektora. Eftir því sem fé er veitt til á fjárlögum, ræður háskólaráð aðjúnktar og erlenda sendikennara, að fengnum tillögum háskóladeildar, en háskóladeild stundakennara og styrkþega.

Umsækjendur um prófessorsembætti og dósentastörf skulu láta fylgja umsókn sinni rækilega skýrslu um vísindastörf þau, er þeir hafa unnið, ritsmíðar og rannsóknir, svo og námsferil sinn og störf.

Skipa skal hverju sinni þriggja manna nefnd til þess að dæma um hæfi umsækjenda til að gegna embættinu eða starfinu. Háskólaráð skipar einn nefndarmann, menntamálaráðherra annan, en deild sú, sem hann á að starfa við, hinn þriðja, og er hann formaður. Í nefnd þessa má skipa þá eina, er lokið hafa háskólaprófi í hlutaðeigandi grein, eða eru að öðru leyti viðurkenndir sérfræðingar á því sviði.

Dómnefnd skal láta uppi rökstutt álit um það, hvort af vísindagildi rita umsækjanda og rannsókna, svo og námsferli hans og störfum, megi ráða, að hann sé hæfur til að gegna embættinu. Álitsgerð nefndar skal höfð til hliðsjónar, er embættið er veitt, og má engum manni veita prófessorsembætti eða dósentastarf við Háskólann, nema meiri hluti nefndarinnar hafi látið í ljós það álit, að hann sé hæfur til þess. Enn fremur skal leita álits hlutaðeigandi háskóladeildar um umsækjendur, og eiga fulltrúar stúdenta á deildarfundum þá ekki atkvæðisrétt.

Heimilt er að kveða svo á í reglugerð, að framangreind ákvæði skuli gilda við skipun lektora, svo og sérfræðinga við rannsóknarstofnanir eða aðrar háskólastofnanir.

10. gr.

14. gr. orðist svo:

Hver háskóladeild heldur fundi eftir þörfum. Deildarforseti boðar fundi, og eiga þar sæti prófessorar, fastráðnir dósentar og lektorar, sbr. 8. gr. 2. mgr., svo og forstöðumenn vísindastofnana, er lúta deildinni, og er þeim skylt að sækja fundi. Enn fremur eiga þar sæti 2 fulltrúar stúdenta, tilnefndir af aðalfundi deildarfélags. Háskóladeild er heimilt að ákveða, að dósentar og lektorar, sem starfa við Háskólann við gildistöku laga þessara, svo og aðjúnktar megi sitja deildarfundum.

Nú er fjallað sérstaklega um kennslugreinar kennara, sem ekki eiga sæti á deildarfundum, og skal deildarforseti þá boða þá á deildarfund og gefa þeim kost á að ræða það málefni, en atkvæðisrétt eiga þeir ekki.

Heimilt er að ákveða í reglugerð, að deild sé skipt í skorir (sektionir) eftir kennslugreinum, og fjalli hver skor um málefni kennslugreinar eftir því, sem nánar segi í reglugerð.

Heimilt er að setja ákvæði í reglugerð um stjórnarnefnd í háskóladeild (deildar-ráð), og skal þá m. a. kveða á um fjölda nefndarmanna, starfssvið og starfshætti.

Rektor er heimilt að taka þátt í meðferð mála í öllum deildum, en atkvæðisrétt á hann þó aðeins í sinni deild.

11. gr.

15. gr. 2. málsg. orðist svo:

Deildarfundur er ályktunarfær, ef fund sækja eigi færri en helmingur atkvæðisbærra manna. Nú eru atkvæði jöfn, og ræður þá atkvæði deildarforseta, eða þess, er gegnir forsetastörfum.

12. gr.

Við 17. gr. laganna bætist þessi málsliður:

Heimilt er samkvæmt ákvörðun háskólaráðs að halda próf utan kennsluársins, þegar sérstaklega stendur á.

13. gr.

18. gr. 2. mgr. orðist svo:

Rektor á rétt á að vera leystur undan kennsluskyldu að nokkru eða öllu. Ef því er að skipta, ákveður rektor með samþykki menntamálaráðherra, hversu ráðstafa skuli kennslunni.

14. gr.

19. gr. 2. mgr. orðist svo:

Menntamálaráðherra ákveður launakjör staðgengils hverju sinni og hvort kennari sá, sem vikur í bili, skuli greiða laun hans að nokkru eða öllu. Staðgengill tekur sæti þess, sem vikur, á deildarfundum og hefur þar atkvæðisrétt, enda sé hann settur til að gegna embætti eða starfi fastráðins kennara.

15. gr.

21. gr. 2. mgr. orðist svo:

Rektor getur leyft, að skrásettir verði til náms menn, sem lokið hafa erlendis prófi eða prófum, er tryggja nægan undirbúning til námsins eigi miður en íslenskt stúdentspróf.

16. gr.

Á eftir 21. gr. 3. málsgre. komi ný málsgrein, svo hljóðandi:

Heimilt er að setja í reglugerð ákvæði, er mæli fyrir um árlega skrásetningu stúdenta, og eru þá þeir einir taldir stúdentar skólans, er hafa skráð sig til náms.

17. gr.

26. gr. orðist svo:

Afskipti Háskólans af háskólastúdent hætta, er stúdent lýkur fullnaðarprófi í grein sinni eða prófi, er sérstakur lærdómstitill er við tengdur, enda haldi hann ekki áfram óslitið námi í grein sinni til æðri prófstiga. Nú tilkynnir stúdent, að hann sé hættur námi við Háskólann, og skal þá má nafn hans af stúdentatali skólans. Nú er mælt fyrir um, að stúdentar skuli skrá sig til náms hvert háskólaár, sem þeir stunda nám við skólann, og falla þeir þá niður af stúdentatali, ef þeir láta ekki skrá sig til náms. Þá skal má nafn stúdents af stúdentatali skólans, hafi hann ekki stundað nám við Háskólann í tvö kennslumisseri samfleytt, eftir því sem þær kröfur um námsástundun eru greindar í reglugerð fyrir skólann í heild eða einstakar námsgreinar. Nú hefur stúdent gert háskóladeild sinni viðhlítandi grein fyrir fjarvistum, og skal þá ekki má nafn hans af stúdentaskrá, þótt hann sækji ekki Háskólann allt að fjögur misseri, enda skrái hann sig í árlegri skráningu.

18. gr.

Við 27. gr. bætast svofelld ákvæði, er verði 2., 3. og 4. málsgreinar:

Heimilt er í reglugerð að kveða á um hámarkstímalengd í námi eða einstökum hlutum þess og um afleiðingar, ef þeim ákvæðum er ekki fullnægt.

Nú stenzst stúdent ekki próf, gengur frá því, eftir að hann hefur byrjað próf, eða kemur ekki til prófs og hefur ekki boðað forföll, og er honum þá heimilt að þreyta prófið að nýju innan árs. Háskóladeild getur þó veitt undanþágu frá ákvæðum þessarar málsgreinar, ef sérstaklega stendur á.

Í reglugerð má mæla fyrir um rétt manna, sem staðizt hafa próf, til að endurtaka prófið.

19. gr.

29. gr. 1. málsgr. síðasti málsliður orðist svo:

Við meistaraþróf dæma þó kennarar hlutaðeigandi deildar einir.

20. gr.

29. gr. 3. málsgr. orðist svo:

Þegar svo stendur á sem í næstu málsgrein segir, getur viðkomandi deild mælt svo fyrir, að prófdómandi utan Háskólans dæmi próf í stað innan skóla prófdóm-
anda, og við próf í forspjallsvisindum skal vera einn prófdómandi utan Háskólans.

21. gr.

30. gr. orðist svo:

Forseti háskóladeildar metur, að höfðu samráði við greinarkennara, hvort viður-
kenna skuli háskólapróf, sem stúdent hefur tekið erlendis, og að hverju leyti. Setja
má almenn ákvæði í reglugerð um viðurkenningu erlendra prófa.

22. gr.

Við 31. gr. i. f. bætist svo hljóðandi málsliður:

Fulltrúar stúdenta á deildarfundum eiga ekki atkvæðisrétt um veitingu doktors-
nafnbóta.

23. gr.

37. gr. 1. málsgr. orðist svo:

Við Háskóla Íslands eru þessi prófessorsembætti:

a) Í guðfræðideild 4, b) í læknadeild 16, c) í lagadeild 6, d) í heimspekideild 14,
og er eitt þeirra embætti forstöðumanns Handritastofnunar Íslands, sbr. lög nr. 36,
18. apríl 1962, 6. gr., e) í verkfræði- og raunvísindadeild 6, f) í viðskiptadeild 4.

Ný prófessorsembætti verða stofnuð með lögum eða með ákvörðun mennta-
málaráðherra, að fengnum tillögum háskólaráðs og háskóladeildar, þegar fé er veitt
til á fjárlögum.

24. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og fellur þá jafnframt úr gildi 1. gr. laga nr. 27 29.
apríl 1967, um breytingu á lögum nr. 60 7. júní 1957, um Háskóla Íslands.

Fulltrúi, er Félag háskólakennara nefnir til setu í háskólaráði, tekur sæti þar
1. maí 1969 og sama er um annan fulltrúa, sem Stúdentaráð Háskóla Íslands til-
nefnir. Frá sama tíma tekur annar fulltrúi stúdenta á deildarfundum sæti þar.

Þegar lög þessi hafa öðlazzt gildi, skal fella ákvæði þeirra inn í meginmál laga
nr. 60 7. júní 1957, um Háskóla Íslands, með áorðnum breytingum og gefa þau
út svo breytt.

Ákvæði til bráðabirgða:

Við rektorskjör í maí 1969 skal veita félagi tannlæknanema kost á að nefna einn
fulltrúa, er atkvæðisrétt á um kosningu rektors. Fulltrúar deildarfélaga, sem sæti
eiga á fundum háskóladeilda við gildistöku laga þessara, einn frá hverri deild, skulu
eiga kost á að taka þátt í rektorskjöri í maí 1969. Ef um fleiri fulltrúa en einn er að
ræða, ákveður stjórn deildarfélags, hvaða fulltrúi skuli hafa atkvæðisrétt við rektors-
kjör í maí 1969.

Gjört að Bessastöðum, 12. maí 1969.

Kristján Eldjárn.

(L. S.)

Gylfi Þ. Gíslason.